

مذاهب شیعه و سنی از مبانی مشترک دینی سود می‌برند/ باید مذهب، فرقه و دین تبیین شود تا راهی برای تقریب مذاهب پدید آید

به گزارش خبرگزاری تقریب(تنا)، حجت‌الاسلام "صادق گلزاده" معاون فرهنگی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی" در این نشست با اشاره به این که مذاهب و ادیان از مبانی مشترکی سود می‌برند، گفت: نباید تفکرات افراطیونی مانند وهاب‌ها و البته تفکرات شخصی به نام مذاهب تمام شود.

گلزاده، گفت: اصول دین به دو بخش نظری و عملی تقسیم می‌شود و ما نیز با سه واژه مذهب، فرقه و دین سروکار داریم که باید هر کدام تبیین شود تا راهی برای وحدت و تقریب مذاهب پدید آید.

وی با بیان این که دین مجموعه‌ای از باورها و نگاه‌هاست، اظهارداشت: با ورود دین اسلام به عنوان دین آخرالزمانی باید دین را این گونه تعریف کرد که دین مجموعه‌ای از باورها و اندیشه‌هایی است که

در قالب قرآن و وحی الهی به پیامبر (ص) نازل شده است و ما نسبت به پذیرش آن و التزام نظری به آن باید اقدام کنیم.

گلزاده، خطبه غدیر پیامبر اسلام (ص) را مجموعه‌ای از باورها دانست و افزود: حضرت پیامبر (ص) دو ماه بعد از واقعه غدیر خم درگذشت. اگر از جوانب این امر فاصله بگیریم در می‌یابیم که حضرت محمد (ص) در این خطبه مساله امامت را برای مسلمانان حل کرده و مجموعه‌ای از ارکان و اصول عملی را در اختیار مسلمانان قرار داده است.

این کارشناس تقریب مذاهب در ادامه این نشست اسلام را تسلیم شدن، باور، تعبد و پذیرش معنا کرد و افزود: اسلام با پذیرش نظری و عملی همراه است. البته تمامی ادیان در مبانی مشترک هستند و اعتقاد به خدا و معاد در تمام آنها وجود دارد اما نوع نگرش به این موضوع متفاوت است.

گلزاده، به نظر ملاصدرا درباره ادیان پرداخت و ادامه داد: تفسیر ملاصدرا از دین و اسلام تفسیری کارآمد است که در آن به آیه شریفه «انا» و انا الیه راجعون رجوع کرده است. ملاصدرا اعتقاد دارد، همه از خدا هستیم، زیرا نظام آفرینش مبدأ و آغازی دارد و عاقبت نیز به خدا باز می‌گردیم. این فیلسوف اعتقاد دارد، عقل حکیم اقتضا می‌کند که در این راه رهبر و راه‌بلی داشته باشیم.

وی با بیان این که ملاصدرا سؤالی مطرح می‌کند که بعد از پیامبر این راه به سوی خدا را چگونه ادامه داد؟ گفت: بعد از پیامبر کدام یک از بزرگان اسلام متصل به وحی هستند که می‌توانند راه‌بلی باشند؟ ملاصدرا می‌گوید: در امامت دینی و مرجعیت علمی اهل بیت اختلافی بین شیعه و سنی وجود ندارد و نباید تفکرات شخصی را به نام مذاهب تمام کنیم.

گلزاده ادامه داد: در زمان حضرت پیامبر (ص) اهل سنت به این معنا وجود نداشت و حتی در زمان چهار خلیفه نیز اهل سنت به معنای امروزی نبود تا این که بعد از امام صادق (ع) چهار مذهب در اهل سنت پدید آمد.

وی به دو شاخه دینی «علویه» و «عثمانیه» پرداخت و افزود: عده‌ای به عمر و عثمان اعتقاد داشتند که از آنها به عثمانیه نام برده شده است. عده‌ای که به ابوبکر، عمر و حضرت علی (ع) اعتقاد دارند به «علویه» مشهور هستند. بافت‌های جغرافیایی نیز در ترویج این دو مکتب بی‌تأثیر نبود به طوری که شام و بخش قابل توجهی از مکه، از عثمانیه بودند و علویه نیز مصر، یمن و عراق را در بر گرفته بود.

گلزاده گفت: حضرت علی (ع) برای باب نشدن خلیفه‌کشی، تمام فرزندان خود را برای حفاظت از عثمان مأمور کرد و معاویه در حق این خلیفه خیانت کرد.

معاون فرهنگی مجمع جهانی تقریب مذاهب به چهار مذهب شکل‌گرفته از منظر اعتقادی پرداخت و گفت: امامیه، اشعریه و معتزله در کنار ماتریدی‌ها چهار مذهبی هستند که از نگاه اعتقادی شکل گرفته‌اند. وی افزود: «امامیه» مذهبی است که دارای جامع‌ترین نظام عقلانی و حیانی است؛ «اشعریه» مذهبی است که پیروان آن در اعتقاد به اخباری‌ها شبیه‌اند؛ «معتزلی»ها نیز متأثر از اهل بیت(ع) هستند و «ماتریدی»ها به جانب عقلانی اهل بیت نزدیک‌ترند.